



FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ
SUPPLEMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Totalurile concursului de admitere 2016

Tradițional, luna iulie este una fierbinte pentru instituțiile de învățământ superior nu doar sub aspect climatic, dar și al celui psihologic. Este perioada de admitere la studii, iar rezultatele înmatriculării denotă mai mulți indici de importanță vitală pentru instituții și chiar pentru întreg sistemul de învățământ superior.

Problemele demografice, dar și multe altele, de ordin social-economic și chiar politic, afectează, în mod direct, gradul de solicitare a locurilor de înmatriculare scoase la concurs. Tot mai multe instituții și specialități se confruntă cu un dezechilibru la înscrierea la studii. Academia de Administrare Publică nu este o excepție, în acest sens. **Și totuși, avem toată certitudinea să afirmăm că Admiterea 2016 este una de succes. La cele 250 de locuri cu finanțare de la bugetul de stat, incluse în planul de admitere, au fost depuse peste 400 de cereri.**

Potrivit planului de admitere, Academia a venit cu o ofertă foarte generoasă pentru doritorii de a obține studii superioare de master științific la specializările: *Teoria și practica administrației publice*, *Relații internaționale și Management*. Toate aceste specializări au fost scoase la concurs general și vor fi realizate la studii cu frecvență. Cele mai solicitate au fost programele de master, oferite de Academie pentru doritorii de a aplica la programele de master de profesionalizare. Această programă a fost propusă pentru persoanele care activează în instituțiile și autoritățile publice și care își doresc să-și asigure o stabilitate și o creștere în cariera profesională și, în spe-

cial, pentru funcționarii publici. Aici oferta a fost mai largă, iar gama de specializări a inclus: *Administrare publică*, *Management*, *Relații internaționale*, *Anticorupție și Management informațional în administrația*

Un rol deosebit le revine absolvenților și studenților Academiei, care sunt cei mai buni mesageri ai instituției.

Procesul de admitere a fost organizat de Comisia de admitere, alcătuită din

fost realizată prin probe de concurs.

Probele de concurs au fost susținute în zilele de 28 și 29 iulie, pe specializări, în fața unor comisii de examinare desemnate prin ordinul rectorului, conform orarului, care a fost adus din timp la cunoștința candidaților.

Fiecare candidat, imediat după susținerea probei de concurs, era anunțat privind nota obținută și după necesitate – explicațiile necesare.

În data de 30 iulie, în cadrul ședinței Comisiei de admitere, au fost validate rezultatele probelor de concurs și



publică. Spre deosebire de programele de master științific, programele de master de profesionalizare vor fi realizate atât la studii cu frecvență, cât și la studii cu frecvență redusă.

Asigurarea calității înalte a serviciilor educaționale are mai multe componente și, nu în ultimul rând, cele ce țin și de calitățile personale și motivația pentru studii ale studenților. Acest factor este unul esențial, luat în calcul de către conducerea și corpul profesoral al Academiei de Administrare Publică. Selectarea candidaților a început cu mult timp înainte de lansarea nemijlocită a procesului de admitere. Importantă, în acest sens, a fost informarea viitorilor candidați despre oferta educațională a Academiei, care este realizată în regim non-stop. De rând cu scrisorile de informare, expediate în toate autoritățile publice din țară, informația a fost plasată pe pagina WEB a Academiei.

reprezentanții conducerii Cancelariei de Stat, Consiliului pentru Dezvoltare Strategică Instituțională al Academiei, reprezentanți ai rectoratului și corpului profesoral-didactic al instituției. Toate procedurile de admitere au fost realizate conform reglementărilor naționale și ale Regulamentului instituțional, aprobat de Senatul AAP. Grupul de asigurare tehnică a Comisiei de admitere a ținut cont de experiența anilor precedenți și a stabilit un program de lucru care a exclus aglomerațiile, nervozitatea și extenuarea personalului, dar și a candidaților la studii. Prin utilizarea paginii WEB și a telefonului de contact, candidații au fost informați despre toți pașii ce țin de realizarea procedurilor de admitere.

Punctul culminant al admiterii au fost probele de concurs. Dat fiind faptul că la fiecare loc cu finanțare din bugetul de stat au aplicat mai mulți candidați, selectarea a

aprobată lista persoanelor care au fost înmatriculate la locurile cu finanțare din bugetul de stat pe specializări și forme de instruire. Ordinul Rectorului Academiei de Administrare Publică nr. 41- mș/mp din 30 iulie 2016 privind înmatricularea la ciclul II - studii superioare de master - este plasat pe site-ul Academiei.

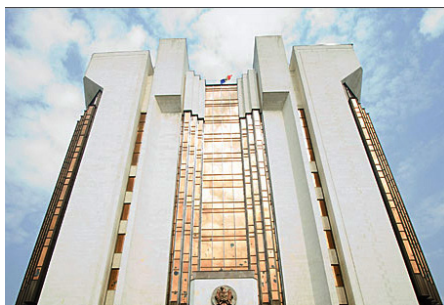
Admiterea 2016 a demonstrat că, în mediul personalului din administrația publică, tot mai accentuată este tendința de a-și dezvolta competențele, cunoștințele și abilitățile profesionale prin programe de master, iar Academia de Administrare Publică este instituția care dispune de condiții necesare în acest sens.

Totodată, Comisia a decis continuarea procesului de admitere la studii prin contract.

Ion DULSCHI,
dr., conf. univ.,
șef Catedră științe
administrative,
secretar responsabil al
Comisiei de admitere

UE susține R. Moldova în domeniul transporturilor

Președintele Republicii Moldova, domnul Nicolae Timofti, l-a primit recent pe Directorul General pentru Mobilitate și Transport al Comisiei Europene, domnul Henrik Hololei, aflat la Chișinău cu prilejul lansării proiectului de susținere a țărilor din Parteneriatul Estic și Asia Centrală în domeniul aviației civile. La întrevedere,



președintele Timofti și-a exprimat aprecierea pentru sprijinul oferit de către Uniunea Europeană asocierii politice și integrării pe piața internă a UE a Republicii Moldova, inclusiv prin contribuția la modernizarea infrastructurii de transport. În context, șeful statului a salutat aprobarea recentă a hărții de modificare a interconexiunilor rețelei Transeuropene de Transport, cu includerea unui nou traseu de pe teritoriul țării noastre.

„Rețelele de transport fac parte din realizările vizibile, în baza cărora cetățenii își pot face o imagine despre activitatea Guvernului, dar și despre partenerii externi ai Republicii Moldova. Sunt sigur că lucrările de construcție a drumului Chișinău – Ungheni vor avansa curând, datorită sprijinului UE și al unor oameni ca dumneavoastră”, a menționat președintele Timofti.

Domnul Henrik Hololei a spus, la rândul său, că Uniunea Europeană este angajată pentru Republica Moldova, iar țara noastră trebuie să-și asume reformele până la capăt. „În ultimele luni, am observat o evoluție pozitivă a mersului reformelor în Republica Moldova, la care știu că ați contribuit și dumneavoastră fiind un proeuropean convins”, a spus Directorul pentru Mobilitate și Transport CE.

La finalul vizitei, președintele Timofti i-a înmănat domnului Henrik Hololei, „Ordinul de Onoare”, în semn de înaltă apreciere a meritelor deosebite în intensificarea procesului de integrare a Republicii Moldova în structurile europene și pentru contribuție la implementarea efectivă a proiectelor Uniunii Europene în domeniul infrastructurii transportului în Republica Moldova.

Problemele administrației publice locale, precum și cea a gestionării deșeurilor în localitățile republicii s-au aflat în vizorul Comisiei parlamentare administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice.

Doamnele Valentina Pisarenco - primar al satului Mereșeni, Lilia Brehova - primar al satului Gura Bîcului, Maria Manoli - primar al satului Zubrești, Parascovia Antoniu - primar al satului Cîrnășeni Noi, Cleopatra Cobzac - primar al satului Codreanca, Svetlana Țîbîrna - primar al satului Baccealia, Svetlana Tabacari - primar al satului Scoreni, Angela Zaporozan - primar al satului Colonița, și Ana Susarenco - reprezentant al NDI Moldova, au avut o întâlnire cu doamna Violeta Ivanov, președintele Comisiei parlamentare administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice.

În cadrul ședinței au fost abordate problemele administrației publice locale, necesitatea perfectării cadrului legal, problema gestionării deșeurilor, inclusiv chestiuni ce țin de funcționarea neadecvată a de-

Problemele APL discutate în Parlament



pozitelor de deșeuri autorizate și a întreprinderilor de gestionare a deșeurilor din localitățile rurale, dar și apariția depozitelor de deșeuri neautorizate și, ca consecință, poluarea solului, apei potabile, aerului, afecțiuni de sănătate, problemele instituționale și de personal din cadrul primăriilor, lipsa surselor financiare și colectarea defectuoasă a taxelor pentru eliminarea deșeurilor, sporirea nivelului de conștientizare a responsabilității cetățenilor în problemele de mediu, necesitatea amendării legislației în ceea ce privește sancționarea cetățenilor pentru nerespectarea ordinii publice și poluarea mediului.

Ca rezultat al întâlnirii, s-a decis organizarea în luna septembrie curent de către Comisia de profil a dezbaterilor publice privind implementarea Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013 – 2027.

Acord de finanțare FMI – Republica Moldova

Guvernul Republicii Moldova și experții Fondului Monetar Internațional au ajuns la un Acord, de tip Staff Level Agreement, asupra unui program de reforme economice susținut de un aranjament de finanțare pe trei ani prin intermediul Mecanismului de finanțare extinsă (EFF) și a Mecanismului extins de creditare (ECF).

Aranjamentul financiar are drept scop susținerea reformării sectorului financiar



și a cadrului de supraveghere a acestuia. Acordul va avea două direcții prioritare: politici de asigurare a stabilității macroeconomice și financiare și reforme structurale de facilitare a creșterii economice.

Printre măsurile susținute de program se regăsesc realizarea reformelor privind ameliorarea mediului de afaceri, atragerea investițiilor și sporirea potențialului de creștere economică a Republicii Moldova, lupta împotriva corupției, susținerea politicii durabile în sectorul energetic și implementarea agendei de reforme bugetar-fiscale. În același timp, programul prevede că politica monetară a statului va fi axată pe menținerea stabilității prețurilor, în contextul regimului flexibil al ratei de schimb, iar politica fiscală se va concentra pe utilizarea chibzuită a limitelor disponibile de finanțare pentru a consolida investițiile publice și a susține obiectivele sociale și de dezvoltare.

„Este un pas important pentru credibilitatea economică a Republicii Moldova, sunt validate reformele noastre din ultimele luni, urmând, de altfel, noi pași pentru modernizarea țării. Reformele continuă și vor avea ca rezultat un trai decent pentru cetățeni”, a declarat Primul-Ministru Pavel Filip cu referire la Acordul stabilit cu FMI.

Conform Acordului, accesul la finanțare se propune a fi stabilit la un nivel de 75% din cota Republicii Moldova la Fondul Monetar Internațional, aproximativ 179 milioane de dolari SUA. Totodată, noul program va permite deblocarea suportului financiar acordat țării noastre de către alți donatori și parteneri de dezvoltare.

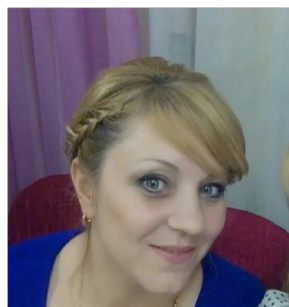
Opinii ale noilor masteranzi ai Academiei



Andrei MĂMĂLIGĂ,
primăria mun. Chișinău,
specializarea
Administrarea publică

- Am absolvit Universitatea „Perspectiva” din Chișinău, facultatea de drept, și am hotărât să fac masteratul la Academia de Administrare Publică pentru a acumula cunoștințe trainice în domeniul administrației publice,

care îmi sunt necesare în virtutea funcției pe care o am în cadrul primăriei mun. Chișinău. Sunt pasionat de a face în continuare studii, de a îmbina armonios studiile mele de jurist cu cele ale științei administrației pentru a-mi dezvolta capacitățile de cercetător și a promova idei inovatoare în acest domeniu. Am venit anume la Academia de Administrare Publică despre care am auzit multe lucruri frumoase și care îți oferă oportunități pentru o carieră de perspectivă în serviciul public al țării. Și iată că aceste oportunități devin realitate, regăsindu-mă în listele persoanelor înmatriculate la ciclul II – studii superioare de master. Emoțiile mă stăpânesc și mă pregătesc pentru studii serioase la Academie – Alma Mater



Tatiana VANICA,
șef Secție control presa,
ÎS „Poșta Moldovei”,
specializarea *Management*

- După absolvirea Universității de Stat din Moldova și fiind într-un serviciu public, am considerat necesar de a-mi dezvolta cunoștințele în acest domeniu, adică de a continua studiile, deja, la un nivel mai înalt și aceste oportunități le poate

oferi Academia de Administrare Publică, despre care m-am informat detaliat. Pentru avansarea în cariera mea profesionistă, am ales specializarea Management pentru o gestionare mai eficientă a sectorului pe care-l conduc la ÎS “Poșta Moldovei”. Examenul l-am susținut reușit, în primul rând, datorită climatului psihologic pozitiv din sala de examene, profesorii fiind foarte amabili, bine dispuși, inițiau cu noi discuții ce ne ajuta să explicăm mai argumentat materialul. Simt o mare bucurie pentru faptul că am devenit masterandă la această instituție prestigioasă unde îmi voi completa bagajul de cunoștințe în domeniul științei administrației ce-mi vor fi de un real folos pentru dezvoltarea mea profesională de mai departe.

Mihaela PETROVSCI,
asistentă în Parlamentul
Republicii Moldova,
specializarea *Anticorupție*

- Am ales masteratul la Academia de Administrare Publică, și anume specializarea *Anticorupție*, datorită faptului că este o programă unică, pe care n-am întâlnit-o la nicioaltă instituție de învățământ superior din Republica Moldova.



Combaterea corupției este o sarcină de bază pentru statul nostru, fiind, de fapt, și una dintre obligațiile asumate prin

Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, iar pregătirea specialiștilor în acest domeniu va contribui la eficientizarea luptei cu acest flagel. Pentru mine personal, acest curs va contribui la acumularea unui complex de cunoștințe pentru dezvoltarea profesională.



Vitalii VLAH,
Comitetul Executiv al UTA
Găgăuzia,
specializarea
Relații internaționale

- Eu consider că desfășurarea examenelor de admitere la Academie a fost organizată foarte bine. Profesorii, care au primit examenele, sunt profesioniști la cel mai înalt nivel. Aceasta am constatat-o în timpul examenelor, după felul în care inițiau discuții la temă, ce ne-a ajutat mult ca să răspundem corect și pe înțeles la întrebări.

Am hotărât să-mi fac studiile de master la Academie despre care mi-am făcut cele mai bune impresii după mai multe cursuri de aici, pe care le-am frecventat. Un alt ele-

Desfășurarea examenului a fost una reușită, profesorii fiind binevoitori și amabili ceea ce a creat o atmosferă creatoare, apreciez faptul că s-a optat pentru forma verbală. Studiile de master vor constitui pentru mine o etapă importantă în creșterea mea profesională.

ment important este că aici se predă în limba de stat și, astfel, voi avea posibilitatea să o învăț bine, lucru necesar pentru mine și colegii mei. Eu am ales specialitatea *Relații internaționale* în virtutea funcției pe care o am în Comitetul executiv al UTA Găgăuzia. Direcția noastră coordonează relațiile Găgăuziei cu alte țări la nivel interregional. Aceasta include corespondența diplomatică, lucrul asupra textelor acordurilor interregionale, organizarea vizitelor conducerii Găgăuziei peste hotarele Republicii Moldova.

În ziua de azi, pentru a avea succese în orice domeniu de activitate este necesar de a studia continuu. De aceea, îi îndemn pe colegii mei să vină să facă studii aici, la Academie. Eu, de pildă, am absolvit Academia Diplomatică a Federației Ruse, dar sunt convins că studiile la Academia de Administrare Publică îmi vor îmbogăți cu mult cunoștințele în acest domeniu, îndeosebi, caracteristice pentru Republica Moldova.

Natalia BUGA,
metodistă,
specializarea
*Managementul
informațional în
administrarea publică*



- Am hotărât să fac masteratul la specializarea Managementul informațional în administrația publică din perspectiva competențelor de asistență tehnică și de gestionare a resurselor informaționale existente la nivelul administrației publice.

Sunt ferm convinsă că această specializare este un master ce pregătește cei mai buni specialiști și capabili să facă față provocărilor sectorului public

în societatea informațională, deoarece inovațiile tehnologice nu au frontiere între țări sau continente. Și studiile la Academia de Administrare Publică mă vor ajuta să mă încadrez mai bine pregătită în activitățile de dezvoltare a tehnologiilor informaționale, să mă încadrez pe viitor în pregătirea sub acest aspect a cadrelor înalt calificate pentru serviciul public al țării.

Vizită de lucru a cercetătorilor Academiei la Timișoara

În perioada 9 – 14 iulie 2016, o echipă de cercetători din cadrul proiectului instituțional *Managementul dezvoltării regionale privind diminuarea disparităților interregionale în cadrul Republicii Moldova prin prisma noii politici de coeziune europeană*, în frunte cu directorul proiectului, dna Tatiana Tofan, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră economie și management public a Academiei de Administrare Publică, din componența căreia au mai făcut parte Veronica Butnaru, magistrul, lector superior, și Viorica Stici, șef-adjunct Direcția planificare și evidență contabilă, s-a aflat într-o vizită de lucru la Agenția de Dezvoltare Regională Vest din or. Timișoara, România.

Echipa de cercetare a avut o întrevedere cu dl. Sorin Maxim, director general al Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest și dna. Miruna Voicu, director al Departamentului resurse umane al Agenției. În cadrul acestei întreprinderi au fost discutate chestiuni privind dezvoltarea regională din România, în special, a Regiunii Vest, Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest (ADR Vest), de asemenea, planificarea regională.

Regiunea de Dezvoltare Vest s-a constituit la 28 octombrie 1998 și este compusă din județele Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș. Situată la confluența unor importante drumuri europene, unde civilizația vestului interacționează cu cea estică, Regiunea Vest, România, se învecinează cu Ungaria și Serbia și face parte din Euroregiunea Dunăre - Criș - Mureș - Tisa (DKMT), care implică cele patru județe

ale Regiunii Vest a României, patru comitate din Ungaria și regiunea autonomă Voivodina din Serbia. Euroregiunea a fost înființată în 1997 pe baza unui protocol de colaborare, semnat de către reprezentanții autorităților locale din cadrul regiunilor componente.



La rândul său, ADR Vest reprezintă una dintre cele opt regiuni de dezvoltare ale României, cea mai vestică dintre ele, și acționează pentru dezvoltarea și promovarea regiunii în ansamblu, la nivel național și internațional. Rolul ADR Vest este acela de a contribui la dezvoltarea durabilă și prosperitatea Regiunii Vest prin încurajarea investițiilor, angajarea permanentă în procesul de restructurare industrială și de creare de noi locuri de muncă. ADR Vest elaborează, în parteneriat cu actorii regionali, o serie de documente de planificare cu caracter strategic în vederea atingerii obiectivului de coeziune economică și socială. Înființată în anul 1999, ADR Vest este o instituție neguvernamentală, non-profit și de utilitate publică. Ea face parte din ansamblul organismelor și instrumentelor financiare, regionale și naționale descrise în Legea

nr. 315/ 2004, modificată și completată prin OUG 111/ 2004 drept sistem național al dezvoltării regionale. Acesta a fost instituit pentru a permite României absorbția fondurilor în perioada de preaderare.

Membrii echipei au vizitat, de asemenea, Asociația „Salvați

tate discuții cu directorul subdiviziunii, dna Maria Stoianov. Direcția este un serviciu public de asistență socială, aflat în subordinea Consiliului local al municipiului Timișoara, care include:

- Serviciul pentru Protecția Socială a Persoanelor Vârstnice (compartimentul îngrijire la domiciliu și compartimentul centre de zi), Serviciul Buget – Finanțe – Contabilitate, Biroul Juridic și Resurse Umane și Biroul Administrativ, toate aceste servicii și birouri fiind în subordinea directă a directorului executiv;

- Serviciul Centrul de Zi pentru Copii cu Dizabilități Podul Lung și Serviciul de Asistență Socială, în subordinea directorului executiv-adjunct;

- Serviciul pentru Protecția Copilului și Familiei, Serviciul pentru Protecția Persoanelor cu Handicap și Căminul pentru Persoane Vârstnice Timișoara, servicii cu personalitate juridică, dar coordonate metodologic de către Direcția de Asistență Socială Comunitară.

Instituția este implicată în acordarea de prestații sociale și de servicii sociale, primare și specializate.

Această vizită de lucru, schimbul de experiență și practica instituțiilor vizitate ne vor oferi un suport metodologic în elaborarea studiului de lecții învățate „Proiecte de succes în dezvoltarea regională”, care va fi editat până la finele anului 2016.

Această vizită este un exemplu concludent al priorităților cooperării internaționale în strategia Academiei de Administrare Publică de modernizare și perfecționare a procesului de studii.

Luminița BOICIUC

„Primul pas spre o carieră în diplomație”

*Cu acest generic, în incinta Bibliotecii Municipale „B. P. Hașdeu” din Chișinău a avut loc recent un seminar interactiv din cadrul clubului „Arta diplomației”. Acest club, inițiat de Vladislav Șaran, cercetător la Institutul de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei și absolvent al Academiei de Administrare Publică, este o platformă liberă care are drept obiectiv abordarea diferitelor dimensiuni ale diplomației, cum ar fi negocierile diplomatice, dar și numeroasele aspecte ale politicului din Republica Moldova. Academia de Administrare Publică a fost reprezentată de **dna Rodica RUSU, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe politice și relații internaționale**, căreia îi oferim cuvântul.*

În cadrul seminarului au fost căutate răspunsuri la întrebările legate de calitățile unui diplomat de succes, specificul activității într-o misiune diplomatică ori într-o instituție de profil, cum este percepută Moldova în plan diplomatic și altele, fiind oferite, astfel, tinerilor absolvenți viziuni clare în perspectiva de a urma o carieră în domeniul relațiilor internaționale

Specializarea relații internaționale din cadrul Academiei de Administrare Publică răspunde unor cerințe stringente ale societății actuale, vizează aspectele de cercetare a politicilor internaționale, strategiilor și tacticilor folosite în relațiile internaționale, tendințelor globale, integrării europene a Republicii Moldova, cooperării bilaterale și multilaterale, evoluției situației internaționale și a proceselor mondiale.



Deținătorii titlurilor de master de cercetare în științe politice au posibilitatea de a accede la studii de doctorat, de a se încadra în câmpul muncii în calitate de cercetători/colaboratori științifici la Aca-



demia de Științe a Moldovei, Academia de Administrare Publică și alte instituții de învățământ, de asemenea, în calitate de cadre didactice în învățământul universitar la disciplinele teoriei și practicii relațiilor internaționale și cele interdisciplinare, drept internațional, relații economice internaționale, jurnalism internațional, consultanți în probleme de politică externă și relații internaționale, specialiști-coordonatori în aparatele centrale ale ministerelor și departamentelor de profil pe lângă Guvern, în misiunile diplomatice etc.

Absolvenții programei Relații Internaționale (masterat de profesionalizare) vor putea activa în calitate de: expert analist, consultant în probleme de politică externă și relații internaționale; spe-

cialist-coordonator în aparatele centrale ale ministerelor și departamentelor de profil pe lângă Guvern, funcționar public în misiunile diplomatice, asistent de programe și proiecte europene și internaționale etc.

Drept dovadă a celor menționate, prezentăm opiniile unor absolvenți ai Academiei, la specialitatea Relații Internaționale.

Tatiana GÎNDEA, secretar II, Ambasada Republicii Moldova în Republica Estonia:

„După absolvirea studiilor de master la Catedra științe politice și relații internaționale, Academia de Administrare Publică, în anul 2012, am fost angajată prin concurs la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, unde am făcut mai multe stagii de practică, inclusiv în perioada studiilor la AAP. Mi-am început frumoasa carieră diplomatică, fiind responsabilă de dezvoltarea relațiilor bilaterale ale Republicii Moldova cu mai multe state de pe continentul american, din Asia, Orientul Mijlociu și chiar Africa.

Impactul studiilor la AAP, unde mi-am lărgit bagajul de cunoștințe despre lumea

diplomatică, având ca profesori diplomați de carieră, a fost unul de valoare în promovarea mea ulterioară. Pentru a consolida aceste cunoștințe și abilități practice, în timpul activității la minister, am participat la mai multe stagii de perfecționare în România, Olanda și Italia.

În prezent, îmi continuu activitatea profesională de diplomat la Ambasada Republicii Moldova în Republica Estonia, unde am fost detașată din iulie 2014. În decursul a nouă luni, am acumulat în cadrul misiunii și experiența de însărcinat cu afaceri ad-interim, perioadă în care am interacționat cu oficiali estonieni și ambasadori acreditați în Estonia, cu reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale și nonguvernamentale, am promovat dialogul politic și relațiile comercial-economice și cultural-umanitare moldo-estoniene. Toate cunoștințele acumulate cu aportul sânguinos al profesorilor în cadrul Academiei de Administrare Publică, le aplic în prezent într-o activitate de mare responsabilitate cu mare dragoste și reprezentând cu demnitate țara noastră peste hotare.”

Olesea VLADÎCA, Ministerul Afacerilor Interne, specialist principal, Direcția Generală Relații Internaționale și Integrare Europeană (DGRRIE):

„Am obținut studii de master la specializarea Relații Internaționale în cadrul AAP în 2015. Una dintre sarcinile DGRRIE, în care activez, este promovarea vectorului de integrare europeană pe domeniul afacerilor interne, precum și coordonarea și monitorizarea elaborării și realizării activităților practice ce țin de integrarea europeană.

(Continuare în pag. 6)

„Primul pas spre o carieră în diplomație”

(Sfârșit. Încep. în pag. 5)

Totodată, suntem responsabili de crearea, perfecționarea și consolidarea cadrului juridic de cooperare al MAI cu organismele internaționale guvernamentale, neguvernamentale și cu alte instituții similare din străinătate.

O altă atribuție importantă este asigurarea și organizarea participării MAI la colaborarea internațională, precum și reprezentarea intereselor MAI, ale Guvernului și ale statului în cadrul colaborării cu organismele internaționale guvernamentale și neguvernamentale, instituțiilor și structurilor Uniunii Europene și în cadrul altor instituții similare din străinătate. Alte responsabilități mai țin de desfășurarea activităților de elaborare a acordurilor bi-sau multilaterale, negocierea tratatelor, managementul proiectelor, asigurarea procedurilor protocolare etc.

La AAP am avut parte de un corp didactic profesionist, bine pregătit, informat și dedicat activităților și cursurilor desfășurate. Studiile de aici mi-au oferit oportunitatea de a-mi lărgi cunoștințele din

domeniul RI, și o bază solidă în dezvoltarea aptitudinilor în muncă care îmi sunt repere



și astăzi, reușind, astfel, să fiu pregătită atât din punct de vedere profesional, cât și personal. Academia și profesorii m-au motivat să-mi continui studiile, astfel am absolvit Școala Estoniană de Diplomație în domeniul Relațiilor Internaționale și Integrării Europene.

Viorica STAYER,
Ministerul Mediului,
șef Secție relații externe și
integrare europeană:

„Studiile de master în domeniul relațiilor internaționale au fost mai curând o necesitate, întrucât

după angajarea și activitatea pe parcursul a 5 ani în cadrul Secției relații externe

și integrare europeană a Ministerului Mediului, diploma de licențiat în economie (specializarea Economie și managementul mediului) își epuizase deja potențialul de promovare în funcție – începusem în calitate de specialist principal și ajunsesem la funcția de consultant superior - și simțeam nevoia de a cunoaște și a obține ceva mai mult.

Absolvind Academia în 2014, constat acum că studiile de master mi-au permis să-mi formez o nouă modalitate de percepere a di-

verselor aspecte ale politicului în Republica Moldova, cum este văzută țara noastră în plan diplomatic, dar mi-au oferit și o serie de cunoștințe teoretice în domeniul negocierilor diplomatice, dreptului internațional, protocol, atât de necesare în activitatea cotidiană a unui funcționar public din cadrul Secției relații externe.

Deținând deja o diplomă de master în domeniul Științelor politice și relațiilor internaționale, am fost promovată în funcția de șef de secție, obținând posibilitatea de a face ceea ce îmi place cu o mai mare înțelegere și încredere. Astfel, pot spune cu certitudine, că studiile de master în cadrul AAP au fost acel imbold care au făcut posibilă avansarea mea ca specialist, dar și ca persoană, deschizând noi oportunități și oferind șanse reale de afirmare profesională.

Consultări politice Republica Moldova - NATO

Viceministrul de externe Lilian Darii, aflat la Riga pentru efectuarea unei runde de consultări politice interministeriale, a avut o întrevedere cu directorul Centrului de Excelență NATO pentru Comunicare Strategică dl Jānis Sārts.

Oficialii s-au referit, în special, la modalitățile de consolidare a capacităților de comunicare strategică în materie de securitate și apărare, precum și la căile moderne de contracarare a



propagandei și manipulărilor mediatice, prin crearea unui spațiu informațional

național, bazat pe pluralismul de opinii în ambele țări. În context, viceminis-

trul Darii a discutat despre posibilitățile Centrului de Excelență NATO pentru Comunicare Strategică de a acorda asistență în organizarea instruirilor pentru oficiali moldoveni, atât la nivel strategic, cât și operațional, precum și în desfășurarea unor stagii a experților din Republica Moldova, care ar putea participa la cercetări alături de experții StratCom NATO.

**Serviciul de presă al
al MAEIE**

Este binecunoscută vorba din popor despre gospodarul care se cunoaște de la poartă, ceea ce semnifică natura omului de a-și identifica firea sa de gospodar prin grijile cotidiene de a le pune pe toate la punct, fără a le lăsa de azi pe

mâine. Și dacă e să vorbim nu de un anume gospodar, ci de o întreagă comunitate, apoi o localitate întreținută curat înseamnă și ecologie, și un mediu sănătos, și o bunăstare a oamenilor.

Anume astfel de impresii

te încearcă, intrând în satul Cristești, Nisporeni. Străzile curate, grădinile bine îngrijite, casele arătoase sunt semnele unei comunități unite în cooperare cu primăria, toate cele realizate fiind rezultatul unor eforturi comune.

prin sat a rețelelor de gaze de presiune medie, construcția cazangeriei pe gaze naturale la gimnaziu, instalarea cazanelor pe biomasă și a bateriilor solare la grădinița de copii, reparația și pietruirea sau asfaltarea a peste opt kilometri de drumuri prin sat, iluminarea stradală a tuturor străzilor din localitate, construcția unui stadion cu acoperire artificială, amenajarea a trei cișmele și a mai multor fântâni prin sat și alte proiecte mai mici, în funcție de necesitățile fiecărei mahalale a satului.

„Sunt realizări frumoase pentru sat, pentru oameni, dar voi menționa că toate aceste activități au avut rezultatele scontate numai datorită participării active a consătenilor, care sunt informați despre planurile primăriei, luăm în considerație sugestiile și propunerile lor, care sunt de un real folos. Mă bucură faptul că locuitorii satului Cristești sunt foarte receptivi la implementarea proiectelor cu partea lor de contribuție financiară și participării directe la lucrările de implementare a proiectelor.

În prezent, a fost finalizat proiectul de conectare la sistemul de canalizare a tuturor gospodăriilor din sat cu susținerea Proiectului Elvețian „Apa-San” și a Fondului Ecologic, în sumă de 12 milioane de lei. Sperăm, ca până la finele anului 2016 să realizăm prima etapă a proiectului”.

Primarul Alexei Secrieru avea să mai evidențieze ca o concluzie că sarcina principală a primăriei este de a menține toate cele implementate în teritoriu pentru o guvernare locală cât mai eficientă și pentru a fi ca un model pentru alte localități privind dezvoltarea durabilă și bunăstarea populației.

Gospodarul de la poartă se cunoaște

Pentru primarul de Cristești, Alexei Secrieru, amenajarea și salubritatea satului au fost unele dintre sarcinile prioritare ale autorității locale. Au fost căutări, înaintate propuneri până s-a ajuns la aprobarea unui proiect de salubritate, lansat în ianuarie 2012. „Scopul principal a fost să promovez localitatea Cristești printre cele mai amenajate și salubrite din Republica Moldova. Conform proiectului, au fost construite 20 de platforme cu 60 de containere și a fost procurat un automobil pentru transportarea deșeurilor. Esența proiectului a constatat în conștientizarea de către populație de a conviețui într-o localitate amenajată și curată. Urmare a implementării acestui proiect, unul nou pentru raion, au dispărut gunoștile neautorizate, râulețele locale au devenit mai curate, cu apă limpede, iar de pe drumuri au dispărut complet deșeurile menajere aruncate la întâmplare. Ne bucură mult atitudinea locuitorilor de a păstra curățenia și a beneficia de serviciile de salubritate. Mai mult decât atât. În 2012, satul Cristești a obținut titlul „Cea mai modernă, mai salubră și mai amenajată localitate”, concurs desfășurat în toate raioanele republicii”.

În acest context, primăria Cristești se evidențiază și prin alte activități ca, de pildă, diseminarea experienței și practicii buneii guvernări locale în alte localități. Astfel, proi-

ectul de salubritate a fost extins, ca rezultat al cooperării intercomunitare, și în satele din vecinătate - Bolțun, Iurceni și Bursuc. În acest scop, a fost creată Întreprinderea municipală intercomunitară „CrisBolțun”, care prestează servicii de salubritate în toate cele 4 sate, iar serviciile

ceea ce o dovedește și această practică. Locuitorii satelor sunt foarte mulțumiți de serviciile prestate și taxele stabilite, care sunt destul de modeste și le pot achita la timp.

Sunt realizări de succes ale primarului Alexei Secrieru, bazate pe experiența și

practica sa cu inițiativă, chiar din primul an de activitate în calitate de primar al satului de baștină, din 1994. Și, desigur, în virtutea studiilor de master la Academia de Administrare Publică, el fiind absol-



Alexei SECRIERU vent al celei
primar al satului Cristești de-a doua
promoții a

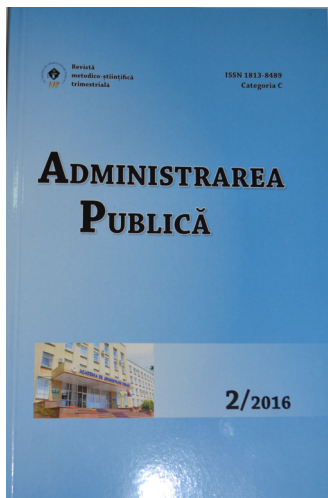
de canalizare și aprovizionare cu apă – în satele Cristești și Bolțun. Aceste sate dețin, actualmente, întâietatea în raionul Nisporeni în domeniul amenajării și salubrității localităților. Pentru a nu majora prețurile la serviciile prestate, s-a luat decizia de a extinde serviciile prestate și în alte localități, îndeosebi, în satele mici, unde nu pot fi create de unii singuri asemenea întreprinderi de prestare a serviciilor. După cum ne mărturisește primarul de Cristești, oamenii au înțeles că, numai unindu-și eforturile, pot fi făcute lucruri bune în beneficiul comunităților,

acestei prestigioase instituții de învățământ superior, promotoare a noii științe a administrației publice, dar și participării la anumite cursuri de dezvoltare profesională de la Academie. Cunoștințele acumulate le-a implementat treptat în practică, prioritară fiind elaborarea proiectelor și atragerea investițiilor. În toți acești ani, cu excepția perioadei 1999 – 2003, când a activat în calitate de executor la Judecătoria Nisporeni, fiind apoi reales în funcția de primar, a mai implementat importante proiecte sociale în sumă de peste 20 milioane de lei, precum construcția

A apărut revista „Administrarea Publică” nr. 2/2016

Recent, a apărut de sub tipar și a fost difuzat abonaților și cititorilor numărul 2, ordinar, al revistei metodico-științifice „Administrarea Publică”, ea deschizându-se, tradițional, cu rubrica „Administrarea publică: teorie și practică”. De data aceasta, la compartimentul respectiv, este prezentat „Proiectul Strategiei reformei administrației publice pentru perioada 2016-2020”, cu care **Victoria CUIBĂ, șef Direcție generală politici de descentralizare și administrare locală la Căminul de Stat**, s-a lansat în cadrul Conferinței științifico-practice cu participare internațională „Teoria și practica administrării publice”, care s-a desfășurat la Academia de Administrare Publică pe 20 mai curent. „Pentru asigurarea realizării tuturor reformelor prevăzute de Acordul de Asociere RM-UE, menționează autoarea, este necesară în mod primordial reformarea administrației publice. În acest sens, Guvernul a stabilit în Programul de activitate pentru anii 2016-2018 reformarea sistemului administrației publice, pentru asigurarea unei mai bune guvernări centrale și locale”.

Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Regatului Suediei în Republica Moldova, dna Signe BURGSTALLER, a ținut la 10 martie 2016 o prelegere la Academia de Administrare Publică, în care s-a referit la unele aspecte ale autoguvernării locale în Suedia. Revista a beneficiat de această ocazie și da publicității cele



mai semnificative gânduri și sugestii ale diplomatului suedez cu privire la cele trei niveluri de guvernare din Suedia, la transparență ca principiu al accesului public la documentele oficiale, la audit și sistemul de responsabilizare în administrația locală, precum și la asistența oferită de Suedia Republicii Moldova.

La această rubrică mai subscriu **Tatiana ȘAPTEFRAȚI, doctor, conferențiar universitar**, cu articolul „Abordări teoretice ale organizării în sectorul public”, precum și **Aleksandr VORONOV, doctor, conferențiar universitar, Academia Națională de Administrare Publică pe lângă Președintele Ucrainei**, cu studiul „Mecanismul psihologic de adoptare a deciziilor administrative în organele puterii de stat”.

Nicolae ROMANDĂȘ, doctor, profesor universitar, și Felicia PĂSCĂLUȚĂ, doctor, lector universitar, sunt autori unui amplu articol, „Inspectoratul de Stat al Muncii – autoritatea de specialitate cu atribuții de supraveghere și control în domeniul securității și sănătății muncii”, plasat la

rubrica „Societatea civilă și statul de drept”. La același capitol sunt plasate articolele „Unele considerațiuni privind realizarea funcției administrative a statului”, „Evaluarea anticorupției a activității funcționarilor publici din Federația Rusă” și „Standarde europene privind regionalizarea”, semnate, respectiv, de **Anatolie BANTUȘ, doctor, profesor universitar, Dinara MINNIGULOVA, doctor, conferențiar universitar, or. Ufa, Federația Rusă, și Natalia BANTUȘ-GURDUZA, doctor, consultant principal, Parlamentul Republicii Moldova**.

Nu lipsește din acest număr nici una dintre principalele rubrici „Economie și finanțe publice”, care este susținută de data aceasta de colaboratorii Catedrei economie și management public a Academiei de Administrare Publică, **Oleg FRUNZE, doctor, lector superior universitar, și Lilia DRAGOMIR, doctor, conferențiar universitar**, precum și de **Nadejda NAZAR, doctor, conferențiar universitar la Universitatea Agrară de Stat din Moldova**, cu articolele „Sistemul de indicatori de monitorizare ai dezvoltării regionale”, „Importanța planificării strategice a bugetului în Republica Moldova” și, respectiv, „Problemele politicii investiționale în economia Republicii Moldova”.

La compartimentul „Relații internaționale și integrare europeană” sunt inserate articolele „Activitatea economică externă a Spaniei și locul său în economia europeană și mondială”

(autori – **Alexandru GRIBINCEA, doctor habilitat, profesor universitar, și Eugeniu JOSAN, manager**) și „Aportul programelor europene la reformarea sistemului național de educație” (autoare – **Stela SPÎNU, doctor, conferențiar universitar**).

Rubrica „Instruirea funcționarilor publici: strategii și tehnologii noi” este susținută de **Eugenia CEBOTARU, lector superior universitar, și fiica sa, Olga CEBOTARU, masterandă la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România**, cu articolul „Evoluția domeniului medical în era digitală: pro sau contra?”

Tinerii savanți **Victoria GOREA, Viorica ȚURCANU, Virginia COJOCARU, Tatiana CASTRAȘAN, Doina BUMBU și Svetlana ROSTEȘKAIA** își publică investigațiile lor științifice la rubrica „Tribuna tânărului cercetător”.

Numărul vizat al revistei „Administrarea Publică” se încheie cu rubrica „Aniversări”, în cadrul căreia sunt adresate cele mai sincere și cordiale cuvinte de felicitare domnilor **Teodor POPESCU, doctor, conferențiar universitar** (cu prilejul împlinirii vârstei onorabile de 80 de ani), și **Anatolie BANTUȘ, doctor, profesor universitar** (cu ocazia rotunjirii vârstei de 60 de ani). Cu acest prilej, le zicem și noi un sincer „La mulți ani!”.

Revista aduce un ultim omagiu celui care a fost

Andrei BLANOVSCI, doctor, conferențiar universitar la Academia de Administrare Publică.

Mihai GHEORGHE

Normative privind adoptarea deciziilor

ÎNTREBARE. Ce se întâmplă dacă la ședința consiliului, la votarea unor proiecte de decizie, se atestă o paritate de voturi?

RĂSPUNS. În cazul parității de voturi, nu se adoptă nicio decizie, dezbaterile fiind reluate în ședința următoare. Art. 19 (3) din Legea 436/2006.

ÎNTREBARE. S-ar putea întâmpla ca voturile „Pentru” să fie egale cu suma voturilor exprimate „Împotrivă” și „Abținut”. Se adoptă sau nu decizia în această situație?

RĂSPUNS. Astfel de situații apar foarte rar în practica consiliilor locale. Dacă, de exemplu, 6 din 12 consilieri prezenți la ședință au votat „Pentru”, iar 3 au fost împotrivă și 3 s-au abținut, atunci putem considera că, de fapt, proiectul de decizie nu a întrunit o majoritate clară, fiind atestată o paritate de voturi. Și în acest caz, dezbaterile vor fi amânate pentru ședința următoare.

ÎNTREBARE. Cine semnează actele administrative adoptate sau emise de către autoritățile administrației publice locale?

RĂSPUNS. Potrivit Legii 436/2006, deciziile consiliului local sunt semnate în, cel mult, 5 zile de la data desfășurării ședinței, de președintele acesteia și se contrasemnează de secretarul consiliului. Deciziile privind numirea și încetarea raporturilor de serviciu ale secretarului consiliului nu se contrasemnează. Pentru fiecare ședință, consiliul desemnează un consilier care va semna decizia consiliului în cazul în care președintele ședinței se va afla în imposibilitatea de a o semna.

În cazul în care secretarul consiliului consideră că decizia consiliului este ilegală, el este în drept să nu o contrasemneze și să solicite consiliului reexaminarea acestei decizii. Secretarul consiliului va remite decizia consiliului local primarului și, în cazurile prevăzute de lege, oficiului teritorial al Cămarilor de Stat în, cel mult, 5 zile după data semnării.

În cazul în care consideră că decizia consiliului local este ilegală, primarul sesizează oficiul teritorial al Cămarilor de Stat și/sau instanța de contencios administrativ.

ÎNTREBARE. Care poate fi considerat momentul intrării în vigoare a unui act administrativ: data adoptării, data publicării sau data indicată în însuși actul adoptat?

RĂSPUNS. În conformitate cu art. 20, alin. (5) din Legea nr. 436/2006, deciziile cu caracter normativ intră în vigoare la data aducerii la cunoștință publică prin publicare sau prin afișare în locuri publice, iar cele cu caracter individual – la data comunicării persoanelor vizate.

Dispozițiile cu caracter normativ, în temeiul art. 32, alin. (2) și art.54, alin. (2) al Legii nr. 436/2006, intră în vigoare la momentul aducerii lor la cunoștință publică, iar dispozițiile cu

caracter individual, în temeiul art. 32, alin. (3) și art.54, alin. (3) al Legii nr. 436/2006, devin executorii după ce sunt aduse la cunoștință persoanelor vizate.

ÎNTREBARE. Care este locul și rolul primarului și viceprimarilor în sistemul autorităților publice locale?

RĂSPUNS. Conform art. 119 al Codului Electoral, primarii orașelor (municipiilor), satelor (comunelor) se aleg prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, pentru un mandat de 4 ani, care începe efectiv din ziua validării rezultatelor alegerilor locale.

În conformitate cu art. 26 „Primarul și viceprimarul” al Legii 436/2006, primarul este șeful administrației publice locale.

Primarul participă la ședințele consiliului local și are dreptul să se pronunțe asupra tuturor problemelor supuse dezbaterii.

Primarul și viceprimarii cad sub incidența Legii privind statutul alesului local și al Legii privind statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

În art. 31 al Legii 436/2006 este stipulată și procedura de alegere a viceprimarilor. Aceștia sunt aleși, la propunerea primarului, prin decizia consiliului, adoptată cu votul majorității consilierilor aleși. În cazul în care candidatura propusă nu întrunește numărul necesar de voturi la 2 ședințe consecutive, primarul propune consiliului o altă candidatură.

În funcția de viceprimar poate fi aleasă orice persoană, inclusiv din rândul consilierilor.

Eliberarea din funcție a viceprimarului se face, la propunerea primarului, prin decizia consiliului local, adoptată cu votul majorității consilierilor aleși.

Viceprimarii exercită atribuțiile stabilite de primar și poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Chestiunea privind votul de încredere acordat viceprimarului poate fi pusă în discuție la ședința consiliului local, dacă propunerea este susținută de, cel puțin, o treime din consilierii aleși, art. 13, f) din Legea 768/2000.

Din partea redacției. Vă confrunțați cu probleme în administrarea publică, cu situații incerte? Nu ezitați, adresați redacției ziarului „Funcționarul Public” întrebările la care căutați răspunsuri adecvate, conform legislației în vigoare. Suntem totdeauna la dispoziția Dumneavoastră, iar profesorii, experții de la Academia de Administrare Publică, de la alte instituții publice, vă vor da răspunsuri exhaustive la întrebările care Vă frământă, care vor fi, de asemenea, publicate la această rubrică a ziarului.



Inventatorii moldoveni apreciați în România



La Salonul Internațional de Invenții și Inovații „TRAIAN VUIA” din anul curent, desfășurat tradițional la Timișoara, România, au fost expuse peste 200 de invenții din domenii, precum mecanică, motoare, mașini utilaje, procedee industriale, securitate, materiale și echipamente comerciale, industriale și de birou, agricultură, zootehnie etc., prezentate de inventatori din 12 țări, printre care Norvegia, Serbia, Croația, Ucraina, Turcia, Irak, China, Republica Moldova etc.

Republica Moldova a fost reprezentată de aproximativ 63 de lucrări științifice ale inventatorilor și cercetătorilor de la Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară, Institutul de Fito-tehnie „Porumbeni”, precum și de Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecția Plantelor, Grădina Botanică și Institutul de Microbiologie și Biotehnologie ale Academiei de Științe a Moldovei, Institutul de cercetări științifice în agricultură din Tiraspol. Lucrările prezentate de inventatorii și cercetătorii din Republica Moldova s-au bucurat de o înaltă apreciere a juriului,

fiind distinse cu 28 medalii de aur, 16 medalii de argint, 15 medalii de bronz, 4 premii de excelență și 2 premii speciale.

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) a participat la Salon cu un stand informativ în cadrul căruia au fost oferite informații și consultații despre sistemul național de proprietate intelectuală. De asemenea, a fost promovat sistemul de validare a brevetelor europene pe teritoriul Republicii Moldova, având în vedere că la finele anului trecut, mai exact la 1 noiembrie 2015, a intrat în vigoare Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Organizația Europeană de Brevete privind validarea brevetelor europene. Astfel, în conformitate cu prevederile Acordului, inventatorii pot să-și valideze cererile de brevet european și brevetele europene pe teritoriul țării noastre, beneficiind de aceleași drepturi și protecție legală ca și brevetele naționale eliberate în Republica Moldova.

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a fost distinsă cu Diploma de excelență pentru susținerea invenției românești și pentru promovarea Salonului Internațional de Invenții și Inovații „TRAIAN VUIA” din Timișoara.

Moldova are cu ce se mândri. Elevii moldoveni sunt printre cei mai buni din lume la fizică. Tinerii s-au întors de la Olimpiada Internațională de Fizică din Elveția cu o medalie de argint, și una de bronz dar și cu mențiuni.

Lotul olimpic al Republicii Moldova a fost format din cinci elevi. Viitorile genii ale fizicii au fost întâmpinate de cei apropiați cu emoții și aplauze.

Timp de o săptămână, elevii

de gânduri care m-au condus spre rezolvarea problemelor”, a menționat olimpicul Gleb Vizitiv.

Pentru Laurențiu Calancea, elev la același liceu, medalia de bronz, pe care a obținut-o la olimpiadă, este un imbold pentru a descoperi în continuare misterele fizicii.

Profesorul care i-a pregătit pe olimpici spune că este mândru de performanțele

Primii pași pe calea științei

moldoveni au concurat cu alți 450 de elevi din 90 de țări ale lumii pentru a demonstra că sunt mai buni la fizică. Gleb Vizitiv, elev în clasa a XII-a la Liceul Teoretic „Orizont” din Durlești, a adus acasă medalia de argint. În toamnă, el va merge să studieze ingineria la o universitate din SUA.

„Probele au fost extrem de dificile și mă simt satisfăcut că am reușit să intru în curentul

elevilor săi: „Elevii moldoveni s-au prezentat foarte bine, din punctul meu de vedere. La partea experimentală doi au reușit să acumuleze punctajul maxim”, a menționat Igor Eftodi, doctor habilitat în științe fizico-matematice.

Echipa națională a fost formată din 5 elevi și 2 profesori. Republica Moldova participă la Olimpiada Internațională de Fizică din anul 1995.



Catalogul Serviciilor Științifice

Studiază mai întâi știința și continuă apoi cu practica născută din aceasta știință.

Leonardo da Vinci

În scopul intensificării cooperării între mediul științific și cel de afaceri a fost creat „Catalogul Serviciilor Științifice” (prestate de către Institutele de Cercetare ale Academiei de Științe a Moldovei), care conțin o serie de servicii selectate pentru aplicarea practică în toate domeniile. Beneficiarii acestor servicii sunt companiile, antreprenorii, universitățile, instituțiile de profil și orice altă

persoană fizică care au nevoie de expertize, testări, analize economice/politice, dezvoltarea sau îmbunătățirea businessului, acordarea consultațiilor cu privire la plantare, menținerea plantelor, arbuștilor etc.

Contacte pentru informații suplimentare despre catalog: tel. 022-88-25-68, adresa de email: hincuvictoria@yahoo.com.



Primul Hackathon anticorupție în R. Moldova

Au fost desemnați câștigătorii primului Hackathon de dezvoltare de soluții IT anticorupție. Evenimentul HACK.CORRUPTION a avut loc în iulie curent, la Chișinău, și a fost inițiat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Moldova (PNUD), cu suportul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei. Evenimentul a fost organizat de CIVITTA și Garage48. Centrul Național Anticorupție și Centrul pentru Guvernare Electronică au fost parteneri ai evenimentului. La HACK.CORRUPTION au concurat peste 50 de participanți, reprezentanți ai ONG-urilor, programatori, de-



signeri, specialiști în marketing și activiști civici.

11 echipe au lucrat intens la conceptualizarea și dezvoltarea de soluții inovative de implicare activă a cetățenilor în raportarea corupției și încurajarea

autorităților să lupte activ cu acest flagel.

Urmare a prototipurilor dezvoltate, prezentate în cadrul Hackathonului, au fost premiate trei platforme: Open Money, StartMoldova și COBOT, în

care sunt dezvăluite cazurile de corupție și modalitățile de contracarare a lor.

PNUD Moldova a mai organizat un Hackathon în 2015, axat pe dezvoltarea de aplicații pentru studierea matematicii în școli. Conform Indicelui Global al Inovațiilor, lansat recent, care măsoară performanța în domeniul inovațiilor a 141 de țări și economii din lume, Republica Moldova a fost identificată ca una dintre țările europene cu performanțe în creștere. Mai mult, țara noastră a fost poziționată în Europa drept unul dintre liderii în inovații, cu cele mai bune rezultate în rândul țărilor cu venituri medii joase.

Polițist din Hâncești prins cu mită



Un ofițer de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de Poliție Hâncești a fost reținut de CNA și Procuratura Anticorupție. Omul legii este bănuit de trafic de influență. Potrivit denunțatorului, polițistul ar fi pretins 2 000 de euro pentru a influența un procuror să nu înainteze un demers către instanța de judecată în vederea prelungirii termenului de arest preventiv, precum și să adopte, ulterior, o hotărâre de

clasare a cauzei penale.

În rezultatul măsurilor speciale de investigație și a acțiunilor de urmărire penală întreprinse, omul legii a fost prins în flagrant delict după primirea primei tranșe de 1000 de euro, bani transmiși sub controlul CNA.

Pe acest caz a fost pornită o cauză penală în temeiul art. 326, al. (2), lit. b), Cod Penal al Republicii Moldova. Dacă va fi găsit vinovat, bănuitul riscă o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani sau amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale.

Notă. De la începutul acestui an, 51 de polițiști au fost reținuți de CNA și investigați pentru acte de corupție.

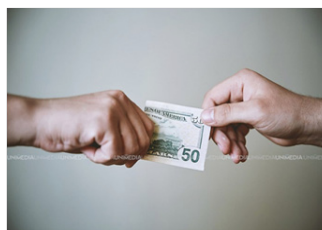
tru efectuarea unei intervenții la glanda tiroidă. În cadrul percheziției, banii au fost găsiți în biroul de serviciu al bănuitului și predați benevol ofițerilor anticorupție.

Cauza penală a fost inițiată în urma plângerii pacientei, care a sesizat CNA despre faptul că medicul ar fi pretins bani pentru operație. În prezent, bănuitul este cercetat penal,

conform art. 256, Cod penal - „Primirea unei remunerații ilicite pentru îndeplinirea lucrărilor legate de deservirea populației”.

Dacă va fi găsit vinovat, bănuitul riscă o amendă în mărime de la 200 la 400 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 180 de ore.

Mită de 4000 de euro



Directorul-adjunct al Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Edineț a fost reținut de ofițerii DGT „Nord” a CNA și procurorii anticorupție, bărbatul fiind bănuit de corupere pasivă. Potrivit denunțatorului, acesta ar fi extorcat 4000 de euro de la un cetățean, sub pretextul numirii acestuia în funcția de pădurar la Ocolul Silvic din Dondușeni. Totodată, funcționarul l-ar fi asigurat că nu-i va crea impedimente în

activitatea ulterioară.

Urmare a măsurilor speciale de investigație și acțiunilor de urmărire penală întreprinse, adjunctul a fost prins în flagrant delict, după primirea primei tranșe de 2 000 euro, bani transmiși sub controlul CNA.

Pe acest caz a fost pornită o cauză penală în temeiul art. 324 alin. (2) lit. c), și d) Cod Penal - corupere pasivă. Dacă va fi găsit vinovat, funcționarul riscă o pedeapsă cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

Cercetat penal pentru remunerare ilicită

Un medic din cadrul Institutului Oncologic din Chișinău a fost prins de ofițerii CNA și procurori în timp ce primea o remunerare ilicită de la un pacient. Potrivit denunțatorului, chirurgul-oncolog ar fi pretins și primit 300 de euro pen-



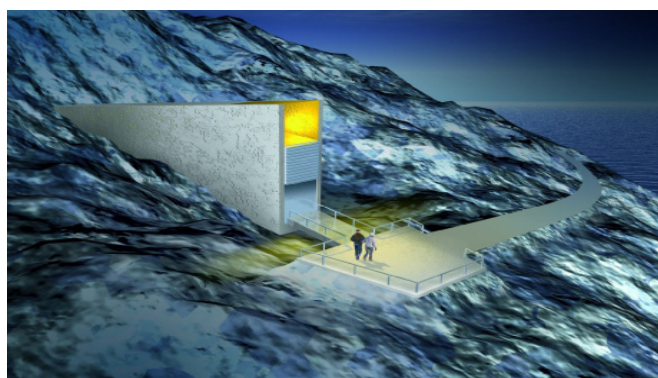
Svalbard, speranța de după apocalipsă

O viziune optimistă asupra omenirii ar spune că, pe măsură ce anii trec, națiunile lumii se coalizează, oamenii evoluează, popoarele – ca întreg – se „civilizează”. Toate tind să garanteze consens, efort unificat, capacitatea de a ne opune dezastrelor de orice fel. Și totuși, subiectul apocalipsei este din ce în ce mai discutat în societățile moderne. Prin urmare, diverse organizații internaționale s-au mobilizat deja, prevăzătoare, și au procedat la asigurarea unor măsuri de conservare a vieții și a lumii vii, așa cum o cunoaștem, în eventualitatea unei extincții a speciei umane.

Cel mai prolific, în acest sens, este seiful de semințe Svalbard, amplasat în insula norvegiană Spitsbergen, din izolatul arhipelag arctic Svalbard. Spitsbergen a fost considerată ideală datorită lipsei sale de activitate tectonică și permafrosului ei, amândouă susținând procesul de preservare. Amplasarea la 130 metri deasupra nivelului mării, va asigura păstrarea uscată a locului chiar și în eventualitatea topirii calotelor de gheață. Cărbunele local exploatat oferă și energia necesară unităților refrigerante, care răcesc semințele la standardul recomandat internațional - de 18 grade Celsius.

Cine construiește noua Arcă?

Svalbard este o bancă de



semințe securizată, construită pentru a prezerva o largă varietate de semințe de plante originare din toate colțurile lumii într-un depozit subteran. Seiful de semințe găzduiește mostre duble sau copii de rezervă păstrate în băncile de gene de pe toată planeta. Seiful de semințe este un fel de asigurare în vederea pierderii semințelor păstrate în băncile de gene, dar și un refugiu pentru semințe în eventualitatea unor crize regionale sau globale puternice.

Insula Spitsbergen se află la o distanță de aproximativ 1.300 kilometri de Polul Nord. Seiful de semințe este administrat sub egida unui acord trilateral între guvernul norvegian, Trustul Global al Diversității Culturilor Agricole (GCDT) și Centrul Nordic de Resurse Genetice. Construcția seifului de semințe, care a costat aproximativ 9 milioane de dolari, a fost în întregime finanțată de Guvernul Norvegiei, iar sto-

care semințelor în incinta seifului este gratuită. Costurile operaționale sunt suportate de Norvegia și de către GCDT. Primele fonduri ale Trustului au venit din partea Fundației Bill & Melinda Gates, a Regatului Unit al Marii Britanii, Norvegiei, Australiei, Elveției și Suediei. Finanțări au venit inclusiv din țări aflate în stadiu de dezvoltare: Brazilia, Columbia, Etiopia și India.

Banca de semințe este construită la 120 de metri în interiorul unui munte de gresie din Svalbard. Banca este dotată cu un număr sporit de sisteme de securitate foarte eficiente. Semințele sunt împachetate în pachete speciale, sigilate la cald, pentru

eliminarea umezelii.

Anterior construirii, un studiu de fezabilitate a determinat că seiful ar putea prezerva semințe ale majorității culturilor agricole de pe întreaga planetă timp de sute de ani. Unele semințe, inclusiv cele de grâne importante, ar putea supraviețui cu mult mai mult, poate chiar mii de ani.

Seiful Global de Semințe Svalbard s-a deschis oficial la 26 februarie 2008. Aproximativ 1,5 milioane de mostre diferite de semințe de culturi agricole sunt stocate în prezent în interiorul său. Varietatea și volumul semințelor stocate va depinde de numărul țărilor participante - seiful având capacitatea de a conserva 4,5 milioane de mostre. Cinci la sută din semințele conținute



de seif, aproximativ 18.000 de mostre cu 500 de semințe fiecare, au venit de la Centrul de Resurse Genetice din Olanda, parte a Universității Olandeze Wageningen.

Abonarea 2016

Continuă abonarea pentru anul 2016 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNCȚIONARUL PUBLIC,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul „Funcționarul public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Sergiu CARCEA - designer

Luminița BOICIUC - redactor

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 01.08.2016

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78



„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicație a Academiei de Administrare Publică.